PÄÄTÖKSET

NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2022/438,

annettu 14 päivänä maaliskuuta 2022,

sijoituksia koskevien riitojen kansainvälisen ratkaisukeskuksen (ICSID) hallintoneuvostossa Euroopan unionin puolesta esitettävästä kannasta

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Sijoituksia koskevien riitojen kansainvälisen ratkaisukeskuksen (ICSID) hallintoneuvosto äänestää kirjallisella menettelyllä ICSID:n sääntöihin ehdotetuista muutoksista. Kirjallinen menettely käynnistettiin 20 päivänä tammikuuta 2022, ja se on määrä saada päätökseen 21 päivänä maaliskuuta 2022.

(2) Unioni ei ole ICSID:n jäsen. Unioni on kuitenkin sisällyttänyt viittaukset ICSID:n sääntöihin kauppa- ja investointisopimuksiinsa, joissa määrätään sijoitussuojasta ja sijoituksia koskevien riitojen ratkaisemisesta.

(3) Euroopan unionin tuomioistuimen 16 päivänä toukokuuta 2017 antamassa lausunnossa 2/15 ([1]) tuomioistuin selvensi, että ulkomaiset suorat sijoitukset kuuluvat unionin yksinomaiseen toimivaltaan ja että sijoituksia koskevien riitojen ratkaisumenettelyjä ei voida ottaa käyttöön ilman jäsenvaltioiden suostumusta.

(4) ICSID:n sääntöjen uudistamisen myötä ICSID:n täydentäviä sääntöjä voidaan mahdollisesti soveltaa riita-asioihin, jotka on pantu vireille unionin kaltaisia alueellisia taloudellisen yhdentymisen järjestöjä vastaan. Unioni käyttää ICSID:n sääntöjä myös investointisopimuksissaan, ja unionin sijoittajat voivat käyttää kyseisiä sääntöjä kolmansia maita vastaan vireille pannuissa asioissa ja unionin ulkopuoliset sijoittajat unionin jäsenvaltioita tai itse unionia vastaan vireille pannuissa asioissa, kun ICSID-yleissopimuksen asiaa koskevat vaatimukset täyttyvät. ICSID:n sääntöjen muutoksilla tulee siten olemaan oikeusvaikutuksia unionin tekemien kansainvälisten sopimusten toimintaan ja soveltamiseen sekä sellaisten oikeudenkäyntien kulkuun, joissa unioni saattaa olla osapuolena. Näin ollen unionilla on erityinen intressi ICSID:n sääntöjen uudistamisen suhteen.

(5) Kaksikymmentäkuusi unionin jäsenvaltiota on ICSID:n jäseniä. Kyseiset jäsenvaltiot voivat osallistua hallintoneuvoston toimintaan ja äänestää muutettavista säännöistä kirjallisessa menettelyssä.

(6) Neuvoston olisi tämän vuoksi vahvistettava unionin kanta suunniteltuihin ICSID:n sääntöjen muutoksiin, jotta ICSID-yleissopimuksen sopimuspuolina olevat jäsenvaltiot, jotka toimivat yhdessä unionin edun mukaisesti, voivat esittää unionin kannan ICSID:n hallintoneuvostossa.

(7) ICSID-yleissopimuksen menettelyjen yhteydessä muutoksilla saatetaan ajan tasalle ICSID:n hallinto- ja varainhoitosäännöt, ICSID:n vireillepanosäännöt, ICSID:n välitysmenettelysäännöt ja ICSID:n sovittelusäännöt ja kehitetään niitä. Muutoksilla muun muassa lisätään menettelyjen avoimuutta, selkeytetään säännöksiä perusteettomien kanteiden varhaisesta hylkäämisestä ja kustannusten maksamista koskevista vakuuksista sekä pannaan täytäntöön kolmannen osapuolen rahoitusta koskevat tiedonantovelvoitteet.

([1]) Unionin tuomioistuimen lausunto 2/15, annettu 16 päivänä toukokuuta 2017, ECLI:EU:C:2017:376.

(8) ICSID:n täydentävien sääntöjen menettelyjen yhteydessä ehdotetuilla muutoksilla saatetaan ajan tasalle ICSID:n täydentävät hallinto- ja varainhoitosäännöt, ICSID:n täydentävät välitysmenettelysäännöt ja ICSID:n täydentävät sovittelusäännöt ja kehitetään niitä. Suurin osa ICSID-yleissopimuksen menettelyjen muutoksista otetaan huomioon myös ICSID:n täydentävissä säännöissä. Lisäksi täydentävien sääntöjen menettelyjen soveltamisalaa laajennetaan kattamaan muun muassa riidat, joissa on mukana alueellisia taloudellisen yhdentymisen järjestöjä.

(9) ICSID:n tiedonhankintamenettelyjen yhteydessä ehdotetuilla muutoksilla saatetaan ajan tasalle erilliset ICSID:n tiedonhankintasäännöt ja ICSID:n tiedonhankintaa koskevat hallinto- ja varainhoitosäännöt ja kehitetään niitä.

(10) ICSID:n sovittelumenettelyn yhteydessä uudistusehdotuksessa vahvistetaan uudet ICSID:n sovittelumenettelyä koskevat säännöt ja ICSID:n sovittelumenettelyä koskevat hallinto- ja varainhoitosäännöt.

(11) Muutoksilla puututaan olemassa olevaan sijoittajan ja valtion välisten riitojen ratkaisumekanismiin liittyviin nykyisiin huolenaiheisiin ja parannetaan merkittävästi ICSID:n sääntöjä.

(12) Unionin puolesta tämän päätöksen mukaisesti esitettävä kanta ei vaikuta unionin ja sen jäsenvaltioiden pääasialliseen tavoitteeseen tällä alueella, eli siihen, että pyritään perustamaan pysyvä monenvälinen investointituomioistuin, joka korvaisi nykyisen investointeja koskevan välimiesmenettelyn pysyvällä mekanismilla,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Toimien yhdessä unionin edun mukaisesti ICSID-yleissopimuksen sopimuspuolina olevat jäsenvaltiot ilmaisevat hyväksyvänsä ehdotetut muutokset ICSID:n sääntöihin ICSID:n hallintoneuvoston puheenjohtajan 20 päivänä tammikuuta 2022 käynnistämän kirjallisen äänestysmenettelyn, joka on määrä saada päätökseen 21 päivänä maaliskuuta 2022, aikana hyväksymällä neljä päätöslauselmaluonnosta:

— ICSID-yleissopimuksen menettelyjen määräysten ja sääntöjen muuttaminen (AC(C)/RES/1/2022);

— ICSID:n täydentävien sääntöjen menettelyjen määräysten ja sääntöjen muuttaminen (AC(C)/RES/2/2022);

— ICSID:n sovittelumenettelyjen määräysten ja sääntöjen muuttaminen (AC(C)/RES/3/2022); sekä

— ICSID:n tiedonhankintamenettelyjen määräysten ja sääntöjen muuttaminen (AC(C)/RES/4/2022).

2 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se hyväksytään.

Tehty Brysselissä 14 päivänä maaliskuuta 2022.

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja
É. BORNE